

පළමු වාර පරීක්ෂණය -2023

රසායන විද්‍යාව

02

S

12 ශ්‍රේණිය

පැය 02

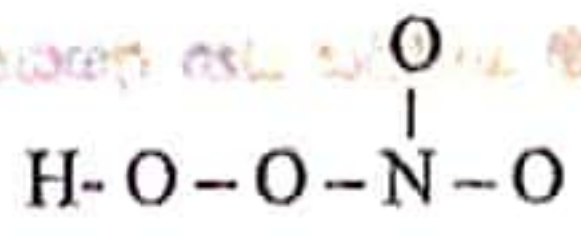
පන්තිය :-.....12 A.....

විභාග අංකය :-

• ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.

- (01) i. වරහන් තුළ දී ඇති ගුණය වැඩිවන පිළිවෙලට පහත සඳහන් දෑ සකසන්න. හේතු දැක්වීම අවශ්‍ය නොවේ.
- (a) S, F, Cl, Si (පරමාණුක අරය)
- (b) Ca^{2+} , K^+ , Ar, Cl^- (අරය)
- (c) Na, F, O, Mg (විද්‍යුත් සෘණතාව)
- (d) Li, Be, B, N (ප්‍රථම අයනීකරණ ශක්තිය)
- (e) Be, O, Cl, F (ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් ලබාගැනීමේ ශක්තිය)
- (f) O^{2-} , F^- , Ne, Na^+ , Mg^{2+} (අරය)
- (g) Be, Mg, Sr, Ca (පරමාණුක පරිමාව)
- (h) Ar, K, Ca, Cl (ප්‍රථම අයනීකරණ ශක්තිය)
- ii. Q නම් මූලද්‍රව්‍යයකින් සෑදෙන Q^{3+} අයනයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1\text{S}^2 2\text{S}^2 2\text{P}^6 3\text{P}^6 3\text{d}^{10}$ වේ.
- i. Q හි පරමාණුක ක්‍රමාංකය කවරේද?
- ii. Q හි අවසාන ශක්ති මට්ටමේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියන්න.
- iii. Q හි ස්වභාවික ^{69}Q හා ^{71}Q යන සමස්ථානික දෙකෙහි මිශ්‍රණයක් ලෙස පවතී. 69 හා 71 යන සංඛ්‍යාවල ඇති වැදගත්කම කවරේද?
- iv. ^{69}Q සහ ^{71}Q හි සාපේක්ෂ සුලභතා පිළිවෙලින් 60% ක් හා 40% ක් නම් Q හි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය සොයන්න.

(02) (a) පෙරොක්සිමොනොනයිට්‍රික් අම්ලයේ (HNO_4) සැකිල්ල මෙසේය.

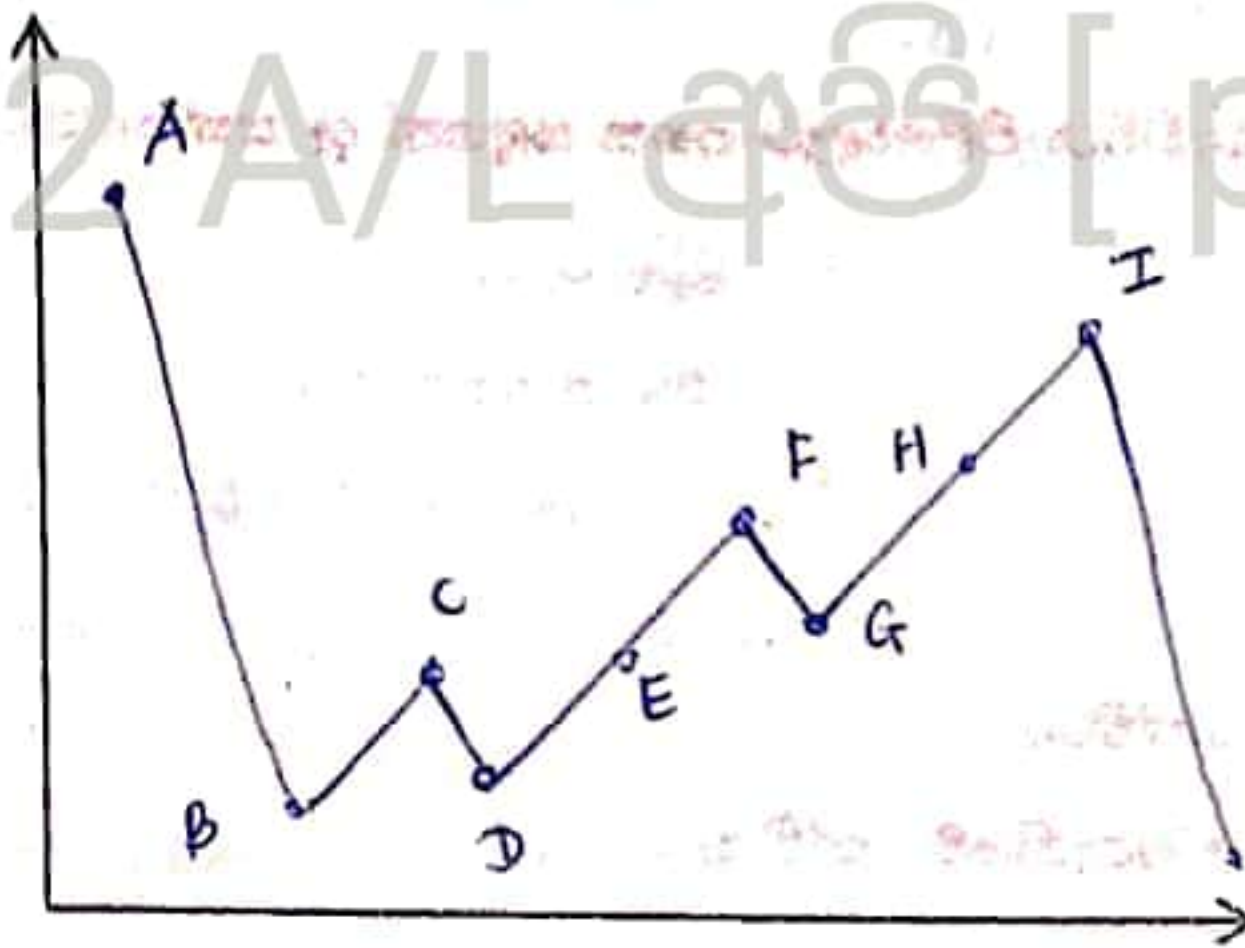
- i. ඉහත අණුව සඳහා ඇඳිය හැකි සාධාරණ ලුවිස් ව්‍යුහය අඳින්න.
- ii. ඉහත ව්‍යුහය හැර සම්ප්‍රසුක්ත ව්‍යුහ 3ක් ඇඳ එම ව්‍යුහවල ස්ථායීතාව ප්‍රරෝකතාව කරන්න.

(b) පහත දී ඇති ප්‍රභේදවල ස්ථායී ලුවිස් ව්‍යුහය අඳින්න.

i. NO_2	ii. N_3^-	iii. SCN^-
iv. NO_2^+	v. HCO_3^-	vi. CO

(03) A, B, C, D, E, F, G, H, I සහ J යනු පරමාණුක ක්‍රමාංකය $Z, (Z+1), (Z+2) \dots (Z+9)$ වන ආවර්තිතා වගුවේ අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය 10 කි. A සිට J දක්වා වූ මූලද්‍රව්‍යවල පළමු අයනීකරණ ශක්ති විචලනය පහත දක්වා ඇත.

ප්‍රථම අයනීකරණ ශක්තිය/ KJ mol^{-1}

F මගින් ප්‍රභල ක්‍රික්ව බන්ධනයක් සහිත ද්වි පරමාණුක අණුවක් සාදයි.

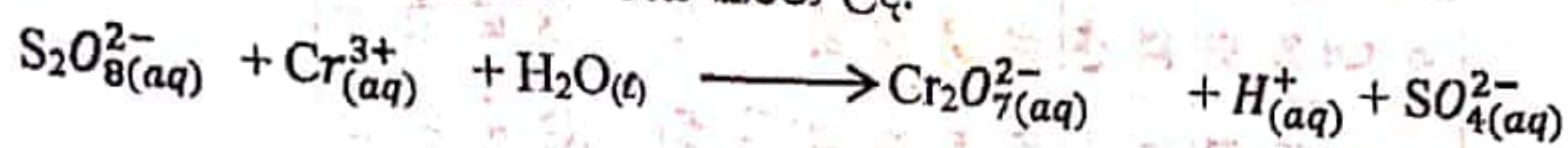
- i. A සිට J දක්වා මූලද්‍රව්‍ය සහ ඒවා අයත් වන භාණ්ඩ හඳුනාගන්න.
- ii. ඉහත මූලද්‍රව්‍ය 10 අතුරින් ඉහළ ම දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තිය ඇති මූලද්‍රව්‍ය කුමක්ද? හේතු දක්වන්න.
- iii. පහත සඳහන් කරුණු පහදා දෙන්න.
 - a. G හි පළමු අයනීකරණ ශක්තිය F හි පළමු අයනීකරණ ශක්තියට වඩා අඩුය.
 - b. J හි පළමු අයනීකරණ ශක්තිය B හි පළමු අයනීකරණ ශක්තියට වඩා අඩුය.
- iv. A සිට J දක්වා වූ මූලද්‍රව්‍යවල පරමාණුක ක්‍රමාංකය සමඟ දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තිය විචලනය වන අන්දම ප්‍රස්ථාරයකින් අඳින්න.
- v. B සිට J දක්වා වූ මූලද්‍රව්‍යවල සහසංයුජ අරය, පරමාණුක ක්‍රමාංකය සමඟ විචලනය වන අන්දම දළ ප්‍රස්ථාරයකින් දක්වන්න.
- vi. ඉහත මූලද්‍රව්‍ය 10 අතුරින් ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබාගැනීමේ ශක්තිය ධන අගයක් වන මූලද්‍රව්‍ය මොනවාද?

(04)

- (a) ආම්ලික මාධ්‍යයක දී, FeC_2O_4 6.5 mol සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය KMnO_4 මවුල සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.
- (b) d ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍යයක් වන M, M^{n+} අයනයක් සාදයි. එම අයනය තනුක H_2SO_4 මාධ්‍යයේ දී MnO_4^- මගින් MO_2^+ අයනයට ඔක්සිකරණය කළ හැකිය. පරීක්ෂණයක දී, M^{n+} 5.0×10^{-3} mol ක් MO_2^+ බවට ඔක්සිකරණය කිරීම සඳහා 0.1 mol dm^{-3} KMnO_4 ද්‍රාවණ 30.0 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය. මෙම දත්ත භාවිතා කර n හි අගය ගණනය කරන්න.

- (c) නිශ්ක්‍රීය ද්‍රව්‍යයක සාප්තෝණාසාකාර තහඩුවක එක් පෘෂ්ඨයක් මත ආලේප කර ඇති ක්‍රෝමියම් ස්ථරයක සනකම නිර්ණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාපිළිවෙල අනුගමනය කරන ලදී.
ක්‍රියා පිළිවෙල

දී ඇති තහඩුවෙන් $8.0 \text{ cm} \times 5.0 \text{ cm}$ සාප්තෝණාසාකාර නියදියක ඇති ක්‍රෝමියම් ද්‍රාව්‍ය කිරීම සඳහා තනුක අම්ලයක් භාවිතා කරන ලදී. සෑදුන Cr^{3+} , උදාසීන මාධ්‍යයේ දී $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}$ මගින් පහත දක්වන ආකාරයට ඔක්සිකරණය කරන ලදී.

වැඩිපුර $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}$ ඉවත්කිරීමෙන් පසු, ද්‍රාවණය ආම්ලික කර වැඩිපුර ෆෙරස් ඇමෝනියම් සල්ෆේට් $[\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}]$ 3.10g එක් කරන ලදී. ඉන්පසු ප්‍රතික්‍රියා නොවූ Fe^{2+} , 0.05 mol dm^{-3} $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අනුමාපනයේ බියුරෙට්ටු පාඨාංකය 8.50 cm^3 විය.

- $\text{Cr}^{3+}(\text{aq})$ හා $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}(\text{aq})$ අතර $(7.2 \text{ g cm}^{-3} - \text{Cr කාංචය})$
 - $\text{Fe}^{2+}(\text{aq})$ හා $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}(\text{aq})$ අතර

ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත සමීකරණ ලියන්න.
- තහඩුව මත ක්‍රෝමියම් ස්ථරයේ සනකම ගණනය කරන්න.
(Fe = 56, Cr = 52, S = 32, O = 16, N = 14, H = 1)

22 A/L අපි [papers grp]

ପାରମ୍ପରିକ ଟେବୁଲ୍

1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
H	He					
3	10					
Li	Ne					
11	18					
Na	Ar					
19	36					
K	Kr					
37	54					
Rb	Xe					
55	86					
Cs	Rn					
87	118					
Fr	Og					

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr

